विप्राइति वाचाउच्चैःपाठेनैव उतमेधयाऊहापोहकौशलेन विप्राःविदानाःपंडिताअपिजिताःमज्जिताश्चतांप्रसिद्धांवाचंवेदमयींमेधयासहितांबंदिनाकुतर्कार्णवेमज्जितांअहंयथाउज्जहारउद्धृतवानस्मितथा संतःसदसद्वचनविवेककुशलाः अवचिन्वंतिपरीक्षयंति लोडर्थेलट्परीक्षयंत्वित्यर्थः ॥ २६ ॥ ननुबंदिनोद्धृतांवाचंत्वमेवकुतर्कार्णवेमज्जितवानसितत्रकिंसद्भिःपरीक्षणीयमित्याशंक्याह अग्निर्दहन्निति अग्निः दहन्स्वभावेनदाहकोपिजातवेदाःजातानिसतामसतांचवृत्तानिवेदजानातीतिजातवेदाः सतांसत्याभिसंधीनांगृहान्शरीराणिविसर्जयन्वर्जयन्तेजसायथाअधाक्षीत्स्मअर्थादनृताभिसंधिगृहान् नशब्दउ

अष्टावक्रउवाच विप्राःसमुद्रांभसिमज्जितायेवाचाजितामेधयावाविदानाः॥ तांमेधयावाचमथोज्जहारयथावाचमवचिन्वंतिसंतः॥ २६ ॥ अग्निर्दहन् जातवेदाःसतांगृहान्विसर्जयंस्तेजसानस्मधाक्षीत्॥ बालेषुपुत्रेषुकृपणंवदत्सुतथावाचमवचिन्वंतिसंतः॥ २७॥ श्लेष्मातकीक्षीणवर्चाःशृणोषिउताहोत्वां स्तुतयोमादयंति ॥ हस्तीवत्वंजनकविनुद्यमानोनमामिकांवाचमिमांशृणोषि ॥ २८ ॥ जनकउवाच शृणोमिवाचंतवदिव्यरूपाममानुषींदिव्यरूपो सिसाक्षात्॥ अजैषीर्यद्बंदिनंत्वंविवादेनिसृष्टएषतवकामोद्यबंदी ॥ २९ ॥ अष्टावक्रउवाच नानेनजीवताकश्चिदर्थोमेबंदिनानृप ॥ पितायद्यस्यवरु णोमज्जयैनंजलाशये॥ ३० ॥ बंद्युवाच अहंपुत्रोवरुणस्योतराज्ञोनमेभयंविद्यतेमज्जितस्य ॥ इमंमुहूर्तंपितरंद्रक्ष्यतेयमष्टावक्रश्चिरनष्टंकहोडं॥३१॥ लोमशउवाच ततस्तेपूजिताविप्रावरुणेनमहात्मना॥ उदतिष्ठंस्ततःसर्वेजनकस्यसमीपतः॥ ३२॥ कहोडउवाच इत्यर्थमिच्छंतिसुतान्जनाजन नकर्मणा॥ यदहंनाशकंकर्तुंतत्पुत्रःकृतवान्मम॥ ३३॥ उतावलस्यबलवानुतबालस्यपंडितः॥ उतवाविदुषोविद्वान्पुत्रोजनकजायते॥ ३४॥ शितेनतेपरशु नास्वयमेवांतकोनृप॥ शिरांस्यपाहरन्नाजौरिपूणांभद्रमस्तुते॥ ३५॥ महदौक्थ्यंगीयतेसामचाग्र्यंसम्यक्सोमःपीयतेचात्रसत्रे॥ शुचीन्भागान्प्रतिजगृहुश्च हृष्टाःसाक्षाद्देवाजनकस्योतराज्ञः॥३६॥ लोमशउवाच समुत्थितेष्वथसर्वेषुराजन्विप्रेषुतेष्वधिकंसुप्रभेषु॥ अनुज्ञातोजनकेनाथराज्ञाविवेशतोयंसाग रस्योतबंदी॥ ३७॥ अष्टावक्रःपितरंपूजयित्वासंपूजितोब्राह्मणैस्तैर्यथावत्॥ प्रत्याजगामाश्रममेवचाग्र्यंजित्वासौतिंसहितोमातुलेन॥ ३८॥

पमार्थेअपो

ननावादुरितातरेमेत्यादिवत् यथातप्तपरशुपहणेवह्निःसत्याभिसंधिनदहतिसत्यपक्षपातीनतुजातिवयोविद्यादिपक्षपाती एवंसंतोपिबालादिषु अतोबालवचनमितिमद्वाक्यंनावमंतव्यमितिभावः ॥२७॥ श्ले ष्मातकीशब्दितस्तरुविशेषस्तस्यपत्रेषुभोजनंतत्फलभक्षणंचबुद्धिघ्नंदोषकरंचेतिप्रसिद्धं॥२८॥अद्यतवकामोनिसृष्टःएषबंदीदृश्यतामितिशेषः ॥२९॥३०॥३१॥३२॥ इत्यर्थंएतदर्थं ॥३३॥३४॥ शितेनती क्ष्णेनतेतवरिपूणामित्यन्वयः यमादपितवशत्रुसंहरणशक्तिरधिकेतिभावः ॥३५॥ औक्थ्यंउक्थ्याख्यक्रतुविशेषेगेयं साक्षादित्यपरोक्षंदेवतासान्निध्यमुच्यते ॥३६॥३७॥ सौतिंसूतस्यवरुणस्यपुत्रं ॥३८॥

Digitized by Google